

RESUMO

UNIDADE DIDÁCTICA 8. A GALICIA ACTUAL (2ª AVALIACIÓN, 4ª QUINCENA)

1. A TRASICIÓN CARA Á DEMOCRACIA

- Galicia mantíña a fins da ditadura franquista un considerable atraso económico e social a respecto do conxunto do Estado. A inicios da Transición continuaba a ser un país maioritariamente rural, acollendo as cidades e vilas só o 30% da poboación. O crecemento económico, malia as súas eivas, veu acompañado dun desenvolvemento urbano, cunha sociedade que comeza a mudar a medida que as cidades crecen, asumindo novos valores e costumes que nin o poder político nin o innegable peso da xerarquía eclesiástica puideron impedir.
- Quen asumían posturas contra o réxime integraban forzas políticas da esquerda. Destacaba o *Partido Comunista* (PCE), coa mellor organización na época da clandestinidade, fundando o seu sindicato Comisións Obreiras (1967). A pluralidade e a falta de organización é o que caracteriza o socialismo democrático galego nesta etapa. Mentres, no eido nacionalista, prodúcese unha viraxe cara a posicionamentos de esquerda, xurdindo a *Unión do Povo Galego* (UPG) e o *Partido Socialista Galego* (PSG).
- Os movementos sociais van estar moi relacionados cos partidos políticos, xa dependentes deles, xa porque os partidos políticos se impliquen no apoio das diferentes asociacións, sindicatos, movementos veciñas ou estudantís que se están a crear nesta época. Destacará o obreiro e o universitario.
- En Galicia, fronte ao acontecido nas outras dúas nacionalidades históricas, as forzas de oposición democrática non foron capaces de articular unha plataforma conxunta para a defensa da autonomía por riba doutra consideración partidista. Os sectores galeguistas do centro-dereita non foron capaces de constituír unha forza política galega, acabando por se integrar nas diferentes forzas estatais.
- As eleccións lexislativas de 1977 consolidaron o peso das forzas estatais e conservadoras en Galicia, resultados que se repetirán no 79.
- Existiron tres posturas ante o proceso autonómico: a dereita de Alianza Popular quería o mantemento do sistema introdución unha leve descentralización administrativa; o groso do centro e da esquerda estaba disposto a aceptar a recuperación do Estatuto de 1936 ou algo semellante; e o nacionalismo de esquerda apostaba polo dereito de autodeterminación.
- A Asemblea de Parlamentarios apostou decididamente por que na nosa terra se alcanzase tanta autonomía como os que máis, mais sen a receptividade do goberno central, polo que as diferentes forzas políticas botáronse á rúa para reclamar unha autonomía de Galicia, convocando grandes manifestacións nas principais cidades o 4 de decembro de 1977.
- Despois de moitos desencontros, aprobarase un Estatuto de Autonomía para Galicia, que ten competencias equiparables as de Cataluña.
- O referendo contou cunha participación ínfima, do 28,3%, dos cales un 72,6% votaron a favor do novo Estatuto. Este grande abstención pode ser explicada porque a dereita e grande parte da UCD non se esforzaron en animar a participación, mentres que o groso das forzas nacionalistas se opuxeron.

- Camiño das primeiras eleccións autonómicas, o mapa político galego seguía moi convulso. A UCD vivía unha descomposición no conxunto do Estado, división interna que tamén era palpable en Galicia, con enfrontamentos públicos entre os seus principais líderes. O nacionalismo presentábase dividido e con continuas mutacións nas forzas políticas: nacía EG, que abandonaba os posicionamentos frontistas, mentres que se reforzaba a alianza entre o PSG e o BNPG e o PG camiñaba só.

3. A EVOLUCIÓN POLÍTICA DA GALICIA AUTONÓMICA

- X. Fernández Albor presidiu os dous primeiros da Autonomía. Neles púxose en marcha as principais institucións da Autonomía, negociouse o proceso de transferencias co Estado central e aprobáronse unha serie de Leis fundamentais para o desenvolvemento da Autonomía.
- Os continuos tirapuxas dentro do goberno levou á escisión do CP e a unha moción de censura coa que F. González Laxe, do PsdeG-PSOE, pasou a ser presidente dun goberno que sería coñecido como Tripartito. Este goberno non tivo tempo para desenvolver unha acción de goberno ante a proximidade do novo proceso electoral.
- A etapa do PP de M. Fraga, durante catro lexislaturas, marcaron un cambio radical no panorama político galego. O seu indiscutible liderado no centro-dereita acabou coa pluralidade de siglas e escisións frecuentes até ese momento. Por outra banda, a decisión unilateral do PP de elevar até o 5% a porcentaxe mínima de votos para obter representación parlamentaria e a adopción por parte do BNG dun discurso máis moderado, acollendo no seu seo a todas as correntes do nacionalismo agás o independentismo, motivaron que non se puidese consolidar en Galicia unha forza política nacionalista de centro. Deste xeito, fronte a pluralidade parlamentaria do principio da autonomía, o Parlamento galego quedaría reducido a tres forzas políticas no s. XXI: PpdeG, PsdeG-PSOE e BNG.

4. GALICIA NA UNIÓN EUROPEA: AS CONSECUCENCIAS DA SÚA INTEGRACIÓN

- A chegada dos Fondos Estruturais e dos Fondos de Cohesión permitiu que Galicia se achegase un pouco máis á media das rexións da Europa comunitaria en canto a PIB por habitante, notándose unha grande mellora no que se refire ás infraestruturas. Mais tamén afectou a sectores básicos da economía galega, como a agricultura, a gandería, a pesca, a industria naval, que se viron forzadas a proceder a fondas reconversións e adaptacións nas que aínda está inmersa.